

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Warszawa, dnia lutego 2015 r.

DOLiS/DEC-176/15

dot. (...)

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22, art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182, z późn. zm.) w związku z art. 105 ust. 4 oraz art. 105a ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana B.G., zam. (...), reprezentowanego przez Panią B.W., na przetwarzanie przez Bank X, z siedzibą (...), jego danych osobowych, w tym udostępnienie ich w Biurze Informacji Kredytowej S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Modzelewskiego 77a, w zakresie informacji wynikających z umowy kredytowej numer (...) zawartej w dniu (...) września 2008 r.

nakazuję Bankowi X, z siedzibą (...) zaprzestanie przetwarzania danych osobowych Pana B.G., zam. (...), dotyczących rachunku numer (...) w systemie Biura Informacji Kredytowej S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Z. Modzelewskiego 77A w trybie określonym w art. 105a ust. 3 ustawy Prawo bankowe,

.a Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana B.G., zam. (...), reprezentowanego przez Panią B. W., zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie przez Bank X z siedzibą (...), zwany dalej Bankiem, danych osobowych Skarżącego, w tym na ich udostępnienie w Biurze Informacji Kredytowej S.A., z siedzibą w Warszawie przy ul. Modzelewskiego 77a, zwanego dalej BIK S.A., w zakresie informacji wynikających z umowy kredytowej numer (...) zawartej w dniu (...) września 2008 r.

Pełnomocnik Skarżącego podniósł, że cyt.: „Bezspornym jest, iż z tytułu powyższej umowy spowodowane zostało zadłużenie, które zostało ostatecznie spłacone. Uznać należy, iż poprzez całkowitą spłatę zadłużenia wygasł stosunek prawny pomiędzy Bankiem a moim Mocodawcą. Prawo Bankowe (...) jednoznacznie określa w art. 105a przesłanki przetwarzania informacji stanowiących tajemnicę bankową bez zgody osoby, której te informacje dotyczą. W niniejszej sprawie nie uczyniono zadość przesłance określonej w ust. 3 ww. przepisu tj. nie

upłynęło 30 dni od chwili poinformowania naszego Klienta o możliwości przetwarzania jego danych osobowych bez zgody (...) Pragnę także poinformować, iż Klient mój przeczy, aby został poinformowany jakimkolwiek pismem Banku, w ustawowym terminie doręczonym jemu w taki sposób, że mógł się z nim zapoznać, o zamiarze przetwarzania jego danych osobowych stanowiących tajemnicę banku bez jego zgody. Kilkukrotnie prosiliśmy Bank o przedstawienie dowodu, wykazującego spełnienie przez Bank obowiązku informacyjnego, jednakże do chwili obecnej Bank wskazuje jedynie fakt przesłania listu zwykłego, który nigdy nie został dostarczony naszemu Klientowi”.

Precyzując żądanie pełnomocnik Skarżącego wskazał, iż wnosi o nakazanie Bankowi cyt.: „przywrócenia stanu zgodnego z prawem, poprzez zaprzestanie przetwarzania danych osobowych naszego Mocodawcy w Biurze Informacji Kredytowej S.A. (...)”.

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił, co następuje.

1. Skarżący zawarł z Bankiem w dniu (...) września 2008 r. umowę kredytową nr (...) z tytułu której to umowy powstało zadłużenie.
2. W wyjaśnieniach z dnia (...) lipca 2014 r. Bank wskazał, że dane osobowe Pana B. G. zostały przekazane do BIK S.A. w związku z zobowiązaniem nr (...) (dotyczy rachunku [...] na podstawie Umowy w sprawie zbierania i udostępniania informacji zawartej w dniu (...) czerwca 2001 r. pomiędzy BIK S.A., a Bankiem X. W bazie BIK S.A. przedmiotowe zobowiązanie figuruje jako rachunek zamknięty z datą spłaty (...) października 2013 r., z wycofaną zgodą klienta na przetwarzanie danych po wygaśnięciu zobowiązania oraz ze wskaźnikiem „warunki spełnione”. Przedmiotowe zobowiązanie zostało przekazane do BIK S.A. po raz pierwszy we wsadzie za styczeń 2010 r. w dniu (...) lutego 2010 r. Ostatnie przekazanie danych do BIK S.A. o ww. zobowiązaniu (zawierające informację o zamknięciu zobowiązania z datą [...] października 2013 r.) nastąpiło we wsadzie za październik 2013 r. W związku z figurowaniem wskaźnika ‘warunki spełnione’ przedmiotowa umowa kredytowa będzie prezentowana na raportach do oceny zdolności kredytowej przez 5 lat od daty spłaty.
3. Bank wskazał, że powiadomienie o zamiarze przetwarzania danych po wygaśnięciu zobowiązania, spełniające jednocześnie obowiązek informacyjny z art. 105a ust. 3 Prawa bankowego, zostało wysłane do Skarżącego w dniu (...) lipca 2013 r., jednak nie przesłał na to żadnych dowodów potwierdzających ten fakt.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona zostanie jedna z wymienionych w tym przepisie przesłanek. Przesłanki te odnoszą się do wszelkich form przetwarzania danych wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy, w tym do ich udostępniania. Są także względem siebie równoprawne, co oznacza, że dla legalności procesu przetwarzania danych wystarczające jest spełnienie jednej z nich. Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Tym samym, zgoda na przetwarzanie

danych, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie jest jedyną przesłanką legalizującą proces przetwarzania danych osobowych.

Aktem prawnym zawierającym szczegółowe regulacje dotyczące procesu przetwarzania danych osobowych klientów banków jest przede wszystkim ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r., poz.128). Ocena legalności udostępnienia danych osobowych Skarżącego przez Bank, na rzecz BIK S.A. musi być zatem dokonywana w powiązaniu z przepisami ww. aktu prawnego.

Zgodnie z art. 105 ust. 4 Prawa bankowego banki mogą, wspólnie z bankowymi izbami gospodarczymi, utworzyć instytucje upoważnione do gromadzenia, przetwarzania i udostępniania: bankom – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są potrzebne w związku z wykonywaniem czynności bankowych oraz w związku ze stosowaniem metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 oraz w art. 128d ust. 1 (pkt 1), innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie, w jakim informacje te są niezbędne w związku z udzielaniem kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń (pkt 2), instytucjom kredytowym – informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie niezbędnym do oceny zdolności kredytowej konsumenta, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (pkt 3).

Wskazać należy, że BIK S. A. jest instytucją utworzoną na podstawie ww. art. 105 ust. 4 Prawa bankowego. Zgodnie zaś z art. 105a ust. 1 Prawa bankowego, przetwarzanie przez banki, inne instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów oraz instytucje utworzone na podstawie art. 105 ust. 4 (np. BIK S.A.), informacji stanowiących tajemnicę bankową w zakresie dotyczącym osób fizycznych może być wykonywane, z zastrzeżeniem art. 104, 105 i art. 106-106c, w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Informacje zawarte w BIK S.A. służyć mają wypełnianiu przez banki jako instytucje zaufania publicznego ich ustawowych obowiązków związanych z koniecznością dokładania szczególnej staranności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa przechowywanych środków pieniężnych, czyli w zakresie ochrony depozytów (art. 50 ust. 2 Prawa bankowego), a także z koniecznością należytego badania zdolności kredytowej, od której istnienia (zgodnie z art. 70 ust. 1 Prawa bankowego), bank uzależnia udzielenie kredytu.

Przekazanie danych osobowych Skarżącego przez Bank do BIK S.A. w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego nastąpiło w oparciu o przesłankę, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy, w związku z powołanymi powyżej art. 105a ust. 1 i art. 105 ust 4 Prawa bankowego. Podkreślić jednocześnie trzeba, iż dla legalności tego udostępnienia zgoda Skarżącego nie była wymagana. W świetle cytowanych przepisów należy wskazać, że choć zobowiązanie Skarżącego wobec Banku wygasło, to jednak jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego odnośnie spłaty zadłużenia, Skarżący dopuścił się zwłoki trwającej dłużej niż 60 dni.

Zgodnie z przepisem art. 105a ust. 3 Prawa bankowego, instytucje, o których mowa w ust. 1, mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczące osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą, gdy osoba ta nie wykonała zobowiązania lub dopuściła się zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, a po zaistnieniu tych okoliczności upłynęło co najmniej 30

dni od poinformowania tej osoby przez bank lub inną instytucję ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów o zamiarze przetwarzania dotyczących jej informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jej zgody.

W niniejszej sprawie, pomimo, że Skarżący dopuścił się zwłoki powyżej 60 dni w spełnieniu świadczenia wynikającego z umowy kredytowej zawartej z bankiem w dniu (...) września 2008 r., jego pełnomocnik zarzucił, że Bank nie spełnił wobec Skarżącego obowiązku określonego w art. 105a ust. 3 Prawa bankowego, tj. nie poinformował go skutecznie o zamiarze przetwarzania dotyczących go informacji stanowiących tajemnicę bankową, bez jego zgody po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z ww. umowy. W ocenie pełnomocnika Skarżącego okoliczność, że Skarżący pozostawał w zwłoce z wykonaniem zobowiązania, nie upoważnia Banku do przetwarzania jego danych na warunkach określonych w art. 105a ust. 3 Prawa bankowego bowiem nie został on poinformowany o możliwości przetwarzania jego danych w trybie wynikającym z art. 105a ust. 3 Prawa bankowego. W sprawie istnieją zatem dwa sprzeczne ze sobą oświadczenia, gdyż Bank twierdzi, że wysłał do Skarżącego w dniu (...) lipca 2013 r. powiadomienie o zamiarze przetwarzania jego danych po wygaśnięciu zobowiązania, spełniające jednocześnie obowiązek informacyjny z art. 105a ust. 3 Prawa bankowego, natomiast Skarżący twierdzi, że takiego pisma nigdy nie otrzymał. Wskazać zatem należy, że wprowadzić po stronie Banku nie został ustawowo przewidziany obowiązek przesyłania listami poleconymi takiej korespondencji, niemniej jednak w niniejszym stanie faktycznym Bank nie dysponuje żadnym dowodem, na okoliczność tego, że przedmiotowa korespondencja została do Skarżącego wysłana, jak np. kopią pisma adresowanego do Skarżącego, co jednoznacznie świadczyłoby o spełnieniu obowiązku informacyjnego z art. 105a ust. 3 Prawa bankowego.

Biorąc zatem pod uwagę, że organ prowadzący postępowanie musi dążyć do ustalenia prawdy materialnej i według swej wiedzy, doświadczenia oraz wewnętrznego przekonania ocenić wartość dowodową poszczególnych środków dowodowych, wpływ udowodnienia jednej okoliczności na inne okoliczności (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 9 lipca 1999 r. o sygn. III SA 5417/98), zdaniem Generalnego Inspektora w niniejszej sprawie Bank nie udowodnił spełnienia wobec Skarżącego obowiązku informacyjnego z art. 105a ust. 3 Prawa bankowego.

Aktualnie dane osobowe Skarżącego przetwarzane są w BIK S. A. w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego na podstawie art. 105a ust. 3 Prawa bankowego oraz w celu stosowania metod statystycznych, na podstawie art. 105a ust. 4 tego aktu prawnego. Zgodnie bowiem z art. 105a ust. 4 Prawa bankowego, banki oraz instytucje, o których mowa w art. 105 ust. 4 (BIK S.A.) mogą przetwarzać informacje stanowiące tajemnicę bankową dotyczącą osób fizycznych po wygaśnięciu zobowiązania wynikającego z umowy zawartej z bankiem lub inną instytucją ustawowo upoważnioną do udzielania kredytów, bez zgody osoby, której informacje dotyczą dla celów stosowania metod statystycznych, o których mowa w art. 128 ust. 3 Prawa bankowego. Wobec jednak niemożności wykazania przez Bank spełnienia przesłanek wynikających z art. 105a ust. 3 Prawa bankowego zasadnym jest nakazanie zaprzestania przetwarzania danych osobowych Skarżącego w BIK S. A. w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego. Stosownie bowiem do art. 18 ust. 1 ustawy, w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Powyżej opisane okoliczności faktyczne i prawne powodują, że konieczne jest, na

podstawie art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy, nakazanie wyeliminowania nieprawidłowości w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżącego w sposób określony w punkcie pierwszym sentencji niniejszej decyzji.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Od niniejszej decyzji – na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).